

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ,
СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН
САЙДЫН ТУШААЛ

2019 оны 04 сарын 23 өдөр

Дугаар А/235

Улаанбаатар хот

Төлөвлөгөө батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг, Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны “Үндэсний хөтөлбөр батлах тухай” 68 дугаар тогтоолын 2 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Соёлын биет бус өвийг хамгаалах үндэсний хөтөлбөр”-ийг хэрэгжүүлэх 2019-2023 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг хавсралтаар баталсугай.

2. Төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгийг жил бүрийн төсөвт тусгуулах арга хэмжээ авахыг Санхүү, хөрөнгө оруулалтын газар /С.Нансалмаа/-т, төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх салбар дундын зохицуулалтыг хангаж, мэргэжил арга зүйн дэмжлэг үзүүлж ажиллахыг Соёл, урлагийн бодлогын газар /Б.Сэргэлэн/-т, төлөвлөгөөний биелэлтийг хангаж ажиллахыг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Соёл, урлагийн газар /Г.Эрдэнэбат/-т тус тус даалгасугай.

3. Төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт - шинжилгээ, үнэлгээ хийж, холбогдох журмын дагуу хугацаанд нь Засгийн газарт танилцуулахыг Хяналт – шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газар /З.Энхболд/-т даалгасугай.

САЙД

Ё.БААТАРБИЛЭГ

00655

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын 2019 оны 08 дугаар сарын 23-ны өдрийн А.К.С. дугаартай тушаалын хавсралт

"СОЁЛЫН БИЕТ БУС ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ" ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙГ 2019-2023 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Зорилго
 Бодлого, хөтөлбөрийн зорилго
 Хөгжлийн бодлогын баримт бичигт тусгасан үр нөлөөг бичнэ. Түүнчлэн хэрэгжилтийн үр дүнг үнэлэхэд ашиглах үр нөлөөний шалгуур үзүүлэлтийг бичнэ.

Үйл ажиллагааны чиглэл
 Хөгжлийн бодлогын баримт бичигт тусгасан болон шинэ үйл ажиллагааны чиглэл

№	Үйл ажиллагаа	Бүтээгдэхүүн	Шалгуур үзүүлэлт	Хэрэгжилтийг хариуцах байгууллага	Хамтран хэрэгжүүлэх байгууллага	Хэрэгжих хугацаа
---	---------------	--------------	------------------	-----------------------------------	---------------------------------	------------------

Зорилт 1. Соёлын биет бус өвийн талаар баримтлах бодлого, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгож, соёлын биет бус өвийг хамгаалах конвенцийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх;

1	1.1. соёлын биет бус өвийг хамгаалах чиглэлээр олон улсад мөрдөгдөж байгаа хууль, эрх зүйн орчныг судалж, соёлын өвийг хамгаалах тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулна.	1.1.1. Гадаад улс орнуудын соёлын биет бус өвийг хамгаалах чиглэлээр мөрдөгдөж байгаа эрх зүйн орчны судалгаа хийнэ. 1.1.2. Соёлын өвийг хамгаалах тухай хуульд соёлын биет бус өвийг хамгаалах харилцааг боловсронгуй болгох чиглэлээр нэмэлт өөрчлөлт оруулах талаар судалгаанд үндэслэн санал боловсруулан тусгана.	Эрх зүйн баримт бичгийн судлагдсан байдал	Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын яам цаашид "БСШУСЯ" гэнэ	Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг-Соёл, урлагийн газар цаашид "СУГ" гэнэ	2019-2021
2			Санал боловсруулж тусгасан байдал	БСШУСЯ,	СУГ, Соёлын өвийн үндэсний төв цаашид "СӨҮТ" гэнэ	2019-2020
3		1.2.1. Соёлын биет бус өвийн мэргэжлийн зөвлөлийн ажиллах журмыг шинэчлэн боловсруулж, батлуулж, үйл ажиллагааг тогтмол зохион байгуулна.	Журам батлагдаж, мэргэжлийн зөвлөл хуралдаж, шийдвэр гарсан байна.	БСШУСЯ,	БСШУСЯ, СУГ, СӨҮТ	2019-2020

4	1.2.2. Соёлын биет бус өвийг сурвалжлан олох, судалгаа шинжилгээ хийх журмыг шитнэчлэн батлууна.	Журам батлагдсан байдал	БСШУСЯ,	БСШУСЯ, СУГ, СӨҮТ	2019
5	1.2.3. Соёлын биет бус өвийг үндэсний болон дэлхийн хэмжээнд сурталчлан алдаршуулах, түгээн дэлгэрүүлэхэд онцгой хувь нэмэр оруулсан өвлөн уламжлагчид мөнгөн шагнал олгох журмыг шинэчлэн батлуулж, хэрэгжилтийг хангана.	Журам батлагдаж, мөнгөн шагнал олгодсон байдал	БСШУСЯ,	БСШУСЯ, СУГ, СӨҮТ	2019
6	1.2.4. Угийн бичиг хөтлөх журмыг шинэчлэн боловсруулж, батлуулсан байна.	Журам батлагдсан байдал	БСШУСЯ,	БСШУСЯ, СУГ, СӨҮТ	2020-2021
7	1.3. Монгол үндэсний соёлын биет бус өвийг олон улсад түгээн дэлгэрүүлэх нэгдсэн бодлого боловсруулж, олон улсын хамтын ажиллагааг хөгжүүлнэ.	Монгол үндэсний нэрийн хуудас, брэндийн бодлого тодорхойлогдсон байдал	БСШУСЯ,	БСШУСЯ,	2019-2020
8	1.3.2. Соёлын биет бус өвийн чиглэлээр гадаад улс орнуудтай хамтран ажиллах гэрээ хэлэлцээрийг байгуулж, гадаад улс, орноос үзүүлэх мэргэжил арга зүйн болон хөрөнгө санхүүжилтийн тусалцаа дэмжлэг авах үйл ажиллагааг нэмэгдүүлнэ.	Гадаад улс орнуудтай хамтран ажиллах гэрээ байгуулагдсан байдал	БСШУСЯ,	СУГ, СӨҮТ	2019-2020
9	1.3.3. Соёлын биет бус өвийг хамгаалах салбарт хамтран ажиллах тухай Монгол Улсын БСШУСЯ, БНХАУ-ын Соёлын яамтай 2011 онд байгуулсан хамтын хэлэлцээрийг шинэчлэх саналыг харилцан тохирсны үндсэн дээр боловсруулан баталж, хэрэгжилтийг зохион байгуулан ажиллана.	хэлэлцээр шинэчлэгдэн, хамтран ажилласан байдал	БСШУСЯ, СУГ	СУГ, НХХЯ, ЭМЯ	2019-2023
10	1.3.4. Гадаадын монголч эрдэмтэд болон монголын эрдэмтэн судлаачдын Соёлын биет бус өвийн чиглэлээр хамтран ажиллах, эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг нэмэгдүүлнэ.	Эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил хийгдсэн байдал.	БСШУСЯ, СУГ, СӨҮТ	СУГ, СӨҮТ	2019-2023

11	1.4. соёлын биет бус өвийг хамгаалах тухай конвенцийн хэрэгжилтийг хангаж, соёлын биет бус өвийг бүртгүүлэх, хамгаалах ажлыг сайжруулна.	1.4.1. ЮНЕСКО-гийн болон Монгол Улсын Төлөөллийн хийгээд Яаралтай хамгаалах шаардлагатай соёлын биет бус өвийн жагсаалтыг нэмэгдүүлэн, шинээр батлуулах үйл ажиллагааг тасралтгүй зохион байгуулна. 1.4.2. ЮНЕСКО-д батлуулсан өвийг нэн түрүүнд хадгалж хамгаалах, олон нийтэд сурталчлан түгээн дэлгэрүүлэх чиглэлээр зорилтод төслүүдийг хэрэгжүүлнэ. Үүнд: ЮНЕСКО-гийн “Хүн төрөлхтний төлөөллийн жагсаалт”-д: • “Морин хуур хөгжмийн уламжлалт урлаг” /2009/, • “Монгол ардын уртын дуу” /2009/, • “Монгол хөөмэйн уламжлалт урлаг” /2009/, • “Монгол баяр наадам” /2010/, • “Шувуучлахуй буюу бүргэдээр ан хийх зан үйл” /2010/, • “Монгол гэрийн уламжлалт урлал, зан үйл” /2013/ • “Шагайн харваа” /2014/ зэрэг өвийг, “Яаралтай хамгаалах шаардлагатай соёлын биет бус өвийн жагсаалт”-д: • “Монгол бүжгийн уламжлалт урлаг-бий биелгээ” /2009/ • “Монгол цуур хөгжмийн уламжлалт урлаг” /2009/ • “Монгол тууль” /2009/ • “Монгол лимбэчдийн уртын дуу хөгжимдөх уламжлалт арга барил-битүү амьсгаа” /2011/ • “Монгол уран бичлэг” /2013 • “Ботго авахуулах зан үйл” /2015/ • “Уул овоо тахиx зан үйл” /2017/	ЮНЕСКО-д бүртгэгдсэн өвийн тоо	БШШУСЯ, ЮМУК	СУГ, СӨУТ, ТББ, мэргэжлийн холбоод	2019-2023
12		ЮНЕСКО-д батлуулсан өвийг хадгалж, хамгаалах үйл ажиллагаа зохион байгуулагдсан байдал, түүнд зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ	БШШУСЯ, ЮМУК	СУГ, СӨУТ, ТББ, мэргэжлийн холбоод	2019-2023	
Зорилт 2. Соёлын биет бус өвийн судалгаа, бүртгэн баримтжуулалт, бүртгэл мэдээллийн сангийн үйл ажиллагааг олон улсын жишиг хүргэж, боловсронгуй болгох;						
13	2.1. Орон нутагт угсаатны бүлгийн хүрээний биет бус өвийн иж бүрэн	2.1.1. Монгол нутаг дахь “Соёлын өвийн дурсгалт газар”-ын судалгааг эхлүүлж, дурсгалт газруудыг тодорхойлж, хамгаалалтад авна.	Судалгаа хийгдэж, хамгаалалтад авсан дурсгалт газрын тоо	СӨУТ, СУИС	Аймаг, нийслэлийн БСУГ, СУИС, МУК 2019-2022	

14	<p>судалгааг цогцоор нь хийж, үзлэг тооллогыг тогтмол зохион байгуулж, үндэсний жагсаалтыг боловсронгуй болгоно.</p> <p>2.1.2. Соёлын биет бус өвийн 5 ай савд багтах төрөл зүйл бүрээр нарийвчилсан судалгаа хийнэ. Үүнд: - Монгол шинжээний ёс /Гэнгэр, газар, хүн, мал шинжих суурь судалгаа/ - Сав шим ертөнцтэй харьцах монгол зан үйлийн судалгаа - Малын ашиг шим авах уламжлалт мэдлэг / Идээ, ундааны үйлтгэл болох цагаан, улаан, шар, хар, үс, ноос, ноолуур боловсруулах, эсгий хийх, арьс шир боловсруулах/ - Ардын уламжлалт анагаах ухаан /хүн эмнэлэг, мал эмнэлэг, эм найруулах уламжлалт жор/ - Нүүдэллэх зан үйл /бус бүсийн онцлогоор/ - Хуримлах ёс /угсаатны онцлогоор/ - Баруун бүсийн соёлын биет бус өвийн суурь судалгаа, гэрэл зураг, дуу, дүрс бичлэгээр баримтжуулах /Увс, Ховд, Баян-Өлгий, Завхан, Говь-Алтай/ - Зүүн бүсийн соёлын биет бус өвийн суурь судалгаа, гэрэл зураг, дуу, дүрс бичлэгээр баримтжуулах /Дорнод, Хэнтий, Сүхбаатар, / - Говийн бүсийн соёлын биет бус өвийн суурь судалгаа, гэрэл зураг, дуу, дүрс бичлэгээр баримтжуулах /Дундговь, Өмнөговь, Дорноговь, Говьсүмбэр / - Хангайн бүсийн соёлын биет бус өвийн суурь судалгаа, гэрэл зураг, дуу, дүрс бичлэгээр баримтжуулах /Хөвсгөл, Орхон, Булган, Архангай, Өвөрхангай, Баянхонгор/ - Төвийн бүсийн соёлын биет бус өвийн суурь судалгаа, гэрэл зураг, дуу, дүрс бичлэгээр баримтжуулах /Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв, Ув/</p>	<p>Судалгаа хийгдсэн байдал</p> <p>СӨҮТ, СУИС</p> <p>Эрдэм, шинжилгээний байгууллага, СУИС, МУЖ</p> <p>2019-2023</p>	
15	<p>2.1.3. Соёлын биет бус өвийн үзлэг тооллогыг хуулинд заасны дагуу тогтмол зохион байгуулна.</p>	<p>Тооллого хийсэн байдал</p> <p>БСШУСЯ, СУГ</p> <p>2019-2023</p>	
16	<p>2.1.4. Үндэсний соёлын биет бус өвийн жагсаалтыг шинэчлэх ажлыг шинжлэх ухааны үндэслэлтэй судалгаанд суурилан 2 жил тутам шинэчлэн боловсруулж, батлуулна.</p>	<p>Жагсаалтыг шинэчилсэн байдал</p> <p>БСШУСЯ, СУГ</p> <p>2019-2023</p>	

17		2.1.5. Соёлын биет бус өвийн чиглэлийн эрдэм шинжилгээ, онол практикийн бага хурлуудыг соёл, урлагийн их дээд сургууль, төв орон нутгийн соёл, урлагийн байгууллага болон төрийн байгууллагын хамтын ажиллагааны хүрээнд жил бүр зохион байгуулна.	Зохион байгуулсан эрдэм шинжилгээний хурал, төсөл, хөтөлбөрийн тоо	БШШУСЯ, СУГ	СУГ, СӨҮТ	2019-2023
18	2.2. Соёлын өвийг бүртгэн баримтжуулах ажлыг олон улсад түвшинд зохион байгуулж, соёлын биет бус өвийн мэдээллийн санг эрдэм шинжилгээ, боловсролын үйл ажиллагаанд ашиглах боломжийг бүрдүүлнэ.	2.2.1. Орон нутаг өөрийн нутаг дэвсгэр дээр орших соёлын биет бус өвийн анхан шатны жагсаалтыг гаргаж, батлуулна. 2.2.2. Соёлын биет бус өвийн бүртгэлийн арга зүйг сайжруулж, сум, дүүрэг, аймаг, нийслэлийн хэмжээнд нэгдсэн стандартыг боловсруулж мөрдүүлнэ. 2.2.3. ICHMON-программ хангамжийг бий болгож, үндэсний хэмжээний СБӨ-ийн талаарх нэгдсэн сүлжээ үүсгэх, суурилуулан холбож, статистик мэдээ цуглуулж боловсруулан, хэрэглэгчдэд түгээнэ. 2.2.4. МҮОНТ-ийн алтан фонд, 16 мм төсөл, арилжааны телевиз радио, хувь продакшн, студи, ШУА, СУИС, МУИС, ҮДБЭЧ зэрэг холбогдох байгууллагуудаас соёлын биет бус өвийн чиглэлээр хийсэн дуу, дүрс бичлэг, нэвтрүүлэг, баримтат кино, гэрэл зураг зэргийг УНБМС-д нэгтгэн баяжуулж, цахим хэлбэрт шилжүүлэн хадгална.	Анхан шатны жагсаалт гарсан байдал Нэгдсэн арга зүйтэй болсон байдал	БШШУСЯ, СУГ БШШУСЯ, СУГ	СӨҮТ, Аймаг, нийслэлийн БСУГ, СУГ, СӨҮТ	2019-2022 2020-2021
19				БШШУСЯ, СУГ	СУГ, СӨҮТ	2020-2021
20			Програмттай болсон байдал	БШШУСЯ, СУГ	СУГ, СӨҮТ	2020-2023
21			Улсын нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн сан баяжсан байдал	БШШУСЯ, СУГ	СУГ, СӨҮТ, МҮОНРТ	2019-2023
22		2.5. Соёл судлалын гадаад дотоодын эрдэмтэн судлаач,соёл, урлагийн ажилтан, уран бүтээлч, өвлөн уламжлагч, иргэд, хүүхэд залууст соёлын биет бус өвийн улсын нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн сангаас зохих мэдээ, мэдээллийг авах боломжийг бий болгоно.	Мэдээлэл авсан иргэдийн тоо	БШШУСЯ, СУГ	СУГ, СӨҮТ	2021-2023
23		2.2.6. Соёлын биет бус өвийг ур чадварын өндөр түвшинд өвлөн уламжилсан өвлөн уламжлагчийн дэг сургууль, урын санг бүртгэн баримтжуулах	Бүртгэн баримтжуулалтад хамрагдсан өвлөн уламжлагчдын тоо	БШШУСЯ, СУГ	СУГ, СӨҮТ	2019-2023

24	2.3. соёлын өвийн бүх шатны байгууллагын дэргэдэх бүртгэл, мэдээллийн санг орчин үеийн техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, программаар хангана.	2.3.1. Соёлын өвийн үндэсний төвийн дэргэдэх Соёлын биет бус өвийн улсын нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн санг орчин үеийн дэвшилтэд техник тоног төхөөрөмжөөр бүрэн хангаж, мэргэжлийн өндөр түвшний дуу, дүрсний бичлэгийн студи байгуулна. 2.3.2. Аймаг, нийслэлийн соёлын биет бус өвийн бүртгэл мэдээллийн сангийн үйл ажиллагааг эрхэлж байгаа соёлын байгууллагыг зөөврийн компьютер, дуу хураагуур, зургийн аппаратны ком, хард диск зэрэг шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангаж, нэгдсэн сүлжээнд холбох үйл ажиллагааг үе шаттай зохион байгуулна.	Соёлын өвийн үндэсний төвд суурилуулсан тоног төхөөрөмж	БШШУСЯ, СУГ	СУГ, СӨҮТ	2019-2020
25			Тоног төхөөрөмжөөр хангагдсан байгууллагын тоо	БШШУСЯ, СУГ	СУГ, СӨҮТ	2019-2023
Зорилт 3. Соёлын биет бус өвийн мэдлэг ойлголтыг нэмэгдүүлж, түгээн дэлгэрүүлэх үйл ажиллагааг салбар хоорондын хамтын ажиллагаанд түшиглэн зохион байгуулах;						
26	3.1. олон улсад соёлын биет бус өвийг түгээн дэлгэрүүлэх, сурталчлах ажлыг эрчимжүүлж, олон улсын болон үндэсний хэмжээнд уралдаан, наадам, фестивалийг зохион байгуулан аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн үйлчилгээг бий болгоно.	3.1.1. Улсын хэмжээнд 21 аймаг, нийслэлд Соёлын биет бус өвийг түгээн дэлгэрүүлэх чиглэлээр тухайн орон нутгийн өв соёл, угсаатны онцлог тохирсон дэд хөтөлбөр боловсруулан хэрэгжүүлэх чиглэл хүргүүлж, хяналтад авч, хэрэгжилтийг хангуулна. 3.1.2. Соёлын биет бус өвийг түгээн сурталчлах, соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх, "Үндэсний Соёлын биет бус өвийн хотхон"-ыг байгуулна. 3.1.3. Дэлхийн нүүдэлчдийн Олон Улсын наадмыг Монгол Улсад зохион байгуулна. 3.1.4. Азийн нүүдэлчдийн Олон Улсын наадмыг Монгол Улсад зохион байгуулна.	Дэд хөтөлбөр батлуулан хэрэгжүүлсэн аймаг, түүнд зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ	БШШУСЯ, СУГ	СУГ, 21 аймгийн Засаг даргын Тамгын газар (ЗДТГ), (БСУГ)	2019-2023
27			Хотхон байгуулагдсан байдал	БШШУСЯ, СУГ	Сургалт, ЭШБ, театр, чуулга	2019-2023
28			Наадам зохион байгуулагдсан байдал, оролцогчдын тоо	БШШУСЯ, БОАЖЯ, ГХЯ	СУГ, СӨҮТ	2023
29			Наадам зохион байгуулагдсан байдал, оролцогчдын тоо	БШШУСЯ, БОАЖЯ, ГХЯ	СУГ, СӨҮТ, 21 аймаг, нийслэлийн (ЗДТГ), (БСУГ)	2019, 2021

30	3.2. соёлын биет бус өвийг түгээн дэлгэрүүлэхэд хэвлэл мэдээллийн хэрэгслийн үүрэг оролцоог нэмэгдүүлж, үндэсний агуулгатай контент бэлтгэхэд дэмжлэг үзүүлэх замаар хамтын ажиллагааг сайжруулна.	3.2.1. Скаймедиа, Юнившн сувгуудаар төлбөрт контентуудын цонх үүсгэж, нийтийн хүртээл болгоно. (гэрээгээр)	Шинээр хийсэн контентийн тоо, цацагдсан сувгуудын тоо	БШШУСЯ, СУГ	СУГ, СӨҮТ	2019-2023
31		3.2.2. СББӨ-ийг хөхиүлэн дэмжигч "Олон нийтийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслэл"-ийг жил бүр шалгаруулж, шагнан, алдаршуулна.	Шалгарсан хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл, түүнд олгосон шагнал	БШШУСЯ, СУГ	СУГ, СӨҮТ	2019-2023
32		3.2.3. Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль болон соёлын биет бус өвийг хамгаалах талаар гарсан олон улсын гэрээ конвенци, дүрэм журмыг олон нийтэд сурталчлан таниулах 1-2 минутын рекламны шторк, үзүүлэн таниулах зурагт хуудас, гарын авлага боловсруулан түгээнэ.	Сурталчилгааны бүтээгдэхүүний тоо, хэвлэл мэдээллээр цацагдсан тоо	БШШУСЯ, СУГ	СУГ, СӨҮТ	2019-2023
33		3.2.4. үндэсний өв, соёл, уламжлалын талаар үндэсний болон бусад телевизийн тогтмол нэвтрүүлгийн тоо хэмжээг нэмэгдүүлэх үйл ажиллагааг зохион байгуулна.	Тогтмол нэвтрүүлгийн тоо	БШШУСЯ, СУГ	СУГ, СӨҮТ	2019-2023
34		3.2.5. монгол ёс заншил, зан үйлийн талаарх богино хэмжээний баримтат кино бүтээлийн уралдаан зохион байгуулна.	уралдаан зохион байгуулагдсан байдал, шинээр хийгдсэн баримтат киноны тоо	БШШУСЯ, СУГ	Гадаад харилцааны яам, СУИС, МУК	2019-2023
35	3.3. бүх нийтийн соёлын биет бус өвийн мэдлэг ойлголтыг албан ба албан боловсролын хөтөлбөрөөр дамжуулан нэмэгдүүлж, мангол талийгүй	3.3.1. "Монгол наадгай аян", "Залуу өвлөн уламжлагч аян"-ыг 2 жил тутам тус бүр олон нийтийн дунд уламжлал болгон зохион байгуулна.	өдөрлөг зохион байгуулагдсан байдал, оролцогчдын тоо	БШШУСЯ, СУГ	Мэргэжлийн урлагийн байгууллага	2019-2023
36		3.3.2. Соёлын биет бус өвийн сургалтын хөтөлбөр боловсруулж, албан ба албан бус боловсролын сургалтын хөтөлбөрт тусгана.	Хөтөлбөр боловсруулж, сургалтад нэвтрүүлсэн байдал	БШШУСЯ, СУГ	СУИС, МУК, ХБК	2020, 2021

37	3.3.3. Соёлын биет бус өвийн тухай танин мэдэхүйн мэдээ мэдээлэл, цуврал хичээлийг зайны сургалтын хэлбэрээр сурах, хүртэх боломжийг бүрдүүлсэн Монголын соёлын биет бус өвийн цахим музей байгуулна.	Цахим музей байгуулсан байдал, хандагчдийн тоо	БСШУСЯ, СУГ	СӨҮТ, УТМ	2020-2021	
38	3.3.4. Биет бус соёлын өвийн танин мэдэхүйн гарын авлага сурах бичгийг англи, монгол хэл дээр хэвлүүлэн хийлийн чанад дахь боловсролын байгууллагуудад хүргүүлнэ.	Гарын авлага хэвлүүлсэн байдал, тоо хэмжээ	БСШУСЯ, СУГ	СУГ, СӨҮТ	2020-2023	
39	3.3.5. "Хөөмэй", "Уламжлалт бүжиг – бий биелгээ", "Гэр", "Тууль", "Уртын болон ардын дуу, морин хуур", "Уран бичлэг", "Лимбэ - лимбэний битүү амьсгаа", "Цуур", "Ерөөл, магтаал", "Уран хатгамал", "Уран дархан-сийлбэр", "Шууучлахуй", "Монгол тоглоом наадгай-шагай харваа" сэдэвт дэд хөтөлбөрийн хүрээнд зорилтод аян зохион байгуулна.	Зохион байгуулагдсан аян, аяны хүрээнд авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ, түүнд хамрагдагчдын тоо	БСШУСЯ, СУГ	СУГ, СӨҮТ	2019-2023	
40	3.3.6. Монгол үндэсний язгуур урлагийн төрөл болох эртний хөгжмийн зэмсгийн судалгаа, урлал, сургалт, гарын авлага боловсруулж, ерөнхий боловсролын сургуулийн дуу, хөгжмийн хичээлийн хөтөлбөрт тусган, сургалтад нэвтрүүлнэ. Үүнд: - хурган чих хөгжмийн зэмсэг - алтайн ятга хөгжмийн зэмсэг	сургалтад нэвтрүүлсэн байдал, сургалтын хөтөлбөрт хамрагдсан сургууль, хүүхдийн тоо	БСШУСЯ, СУГ	Холбогдох төрийн бус байгууллага	2020-2022	
41	3.4. Соёлын биет бус өвийн олон төрөл зүйлийг хүүхэд залууст таниулан сурталчлах богино хэмжээний баримтат кино хийж, нийтийн хүртээл болгоно.	3.4.1. "Монгол уламжлалт урлал" цуврал баримтат кино хийнэ. Үүнд: - Эсгий боловсруулах соёлын уламжлалт ур эрдэм - Арьс шир боловсруулах арга технологи - Уран дарханы уламжлалт мэдлэг ухаан - Эмээл хийх уламжлал Монгол хувцас урлах эрдэм Уран хатгамал, нэхмэлийн урлал Монгол гэрийн урлал, модон сийлбэр	Кино хийгдсэн байдал, кинонд тусгасан агуулга бүтээн эсэх, үзэгчдийн хүртээл болсон байдал	БСШУСЯ, СУГ	СӨҮТ, холбогдох төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн холбоод	2019-2020

42	<p>3.4.2. "Монгол үндэсний язгуур урлаг, тоглоом наадгай" цуврал баримтат кино хийнэ. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - хөөмэй, исгэрээ, бий биелгээ, ардын урт богино дуу, морин хуурын урлаг - монгол цуур, аман хуур, лимбэ, ардын хөгжмийн зэмсгүүд - тел авахуулах ая дуудлага, хурдан морины хүүхдийн гийнгоо, бөхийн цол дуудлага - Монгол уламжлалт спорт, тоглоом наадгай нийт төрөл зүйл <p>Тойрон бүжиг /25 төрлийн бүжгээр/</p>	<p>Кино хийгдсэн байдал, кинонд тусгасан агуулга бүтрэн эсэх, үзэгчдийн хүртээл болсон байдал</p>	<p>БШШУСЯ, СУГ</p>	<p>СӨҮТ, холбогдох төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн холбоод</p>	<p>2020-2021</p>
43	<p>3.4.3. "Эх хэл, аман уламжлал" цуврал баримтат кино хийнэ. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Аялгуут бус аман яруу найраг /дом шившлэг, сацал мялаалга, бэлгэ дэмбэрэлийн үг, ертөнцийн гурав, зүйр цэцэн үг, онсого, дайралцаа үг, жороо үг, зугаа үг, түргэн хэллэг, тоглоом наадгайн үг/ - Аялгуут аман яруу найраг / ерөөл, магтаал, монгол тууль, уриа дуудлага, ан агнуурын дуудлага/ - Ардын үлгэр <p>Түүх, домог, ам дамжсан яриа, жүжиг наадмын аман уламжлал</p> <p>- Явган шог</p>	<p>Кино хийгдсэн байдал, кинонд тусгасан агуулга бүтрэн эсэх, үзэгчдийн хүртээл болсон байдал</p>	<p>БШШУСЯ, СУГ</p>	<p>СӨҮТ, холбогдох төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн холбоод</p>	<p>2021-2022</p>
44	<p>3.4.4. "Ардын мэдлэг, арга ухаан" цуврал баримтат кино хийнэ. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ардын эмнэлэг, дом засал /хүн ба малын эмнэлэг/ - ардын аман математик, одон орны мэдлэг - ардын цаг уурын мэдлэг, байгаль орчноо танин мэдэхүй, шинжихүй - уламжлалт хэмжил зүй - монгол идээ ундаа, цагаан идээ, мах <p>боловсруулах арга технологи, түүний хэрэглээ</p> <p>- Будаг гаргах соёлын уламжлалт ур эрдэм</p>	<p>Кино хийгдсэн байдал, кинонд тусгасан агуулга бүтрэн эсэх, үзэгчдийн хүртээл болсон байдал</p>	<p>БШШУСЯ, СУГ</p>	<p>СӨҮТ, холбогдох төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн холбоод</p>	<p>2021-2022</p>

45	<p>3.4.5. "Монгол уламжлалт зан үйл, ёс заншил, баяр наадам" цуврал баримтат кино хийнэ. Үүнд: - Байгаль цаг улирлын холбогдолтой зан үйл / цацал өргөх, хаврын даллага, үрс гаргах, унага тамгалах / - Аж төрөх ёсны зан үйл / монгол нүүдэл, төл авахуулах, мал хөнгөлөх, ноос хяргах, савах, эсгий хийх, ан агнуур, эцэг мал тавих, мал сэтэрлэх / - Айл гэрийн зан үйл /мэндлэх ёс, нярай хүүхдийн тоглоом, хүүхдийн нэр өгөх, өлгий хийх уламжлал холбогдох зан үйл, тэрэг хийх соёлын уламжлалт ур эрдэмзугаалгын зан үйл, даахь үргээх, шинэ дээл өмсөх, удам залгах ухаан, шинэ гэрийн найр, хуримлахуй, бэр гуйх ёсон, насны ой тэмдэглэх, оршуулах ёслол / - Шашин шүтлэгийн зан үйл / бөө мөргөлийн зан үйл, галын тахилга, гал тахиж, гал голомтоо дээдлэхтэй холбогдсон цээр, уул, овоо тахиж ёс, даллага авах, цамын ёслол, майдар эргэх ёс / - Цайны зан үйл /бэлтгэх, чанах, хийх, барих, цацал өргөх гэх мэт/</p>	<p>Кино хийгдсэн байдал, кинонд тусгасан агуулга бүтээн эсэх, үзэгчдийн хүртээл болсон байдал</p>	<p>БСШУСЯ, СУГ</p>	<p>СӨҮТ, холбогдох төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн холбоод</p>	<p>2022-2023</p>
46	<p>3.5. Соёлын биет бус өвийн үйлдвэрлэлийг дэмжиж, дэвшилтэд технологийг хөгжүүлнэ.</p>	<p>Төслийг холбогдох журмын дагуу зохион байгуулсан байдал, төслийн үр дүнгийн чанарын үнэлгээ хийсэн байдал</p>	<p>БСШУСЯ, СУГ</p>	<p>СУГ, СӨҮТ</p>	<p>2019-2023</p>
47	<p>3.5.2. Соёлын биет бус өвд түшиглэсэн үндэсний бүтээгдэхүүний үзэсгэлэн худалдааг 2 жил тутам зохион байгуулж, сор бүтээгдэхүүн шалгаруулна.</p>	<p>Үзэсгэлэн худалдаа зохион байгуулагдсан байдал, хамрагдагчдын тоо</p>	<p>БСШУСЯ, СУГ</p>	<p>СУГ, МУХАҮТ</p>	<p>2019-2023</p>
<p>Зорилт 4.Соёлын биет бус өвийн мэргэжилтнийг чадавхжуулах, өвлөн уламжлагчдыг хөхиүүлэн дэмжих;</p>					

48	4.1. олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн соёлын биет бус өвийн судлаач, шинжээч мэргэжилтнийг бэлтгэж, соёлын биет бус өвийн чиглэлээр мэргэшсэн ажилтан, мэргэжилтэн, албан хаагчдыг бэлтгэх, давтан сургах сургалтын тогтолцоог сайжруулна.	4.1.1. аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн соёлын байгууллагад соёлын биет бус өв хариуцсан орон тооны мэргэжилтэн ажиллуулах бүтэц, орон тоог шинэчлэн батлуулна. 4.1.2. Соёлын биет бус өвийн чиглэлээр мэргэшүүлэх сургалтын хөтөлбөр боловсруулан, төв, орон нутгийн соёлын биет бус өвийн бүртгэл мэдээллийн санч, СББӨ хариуцсан мэргэжилтнүүдийг чадавхижуулах бүсийн сургалтыг үе шаттай тогтмол зохион байгуулна. 4.1.3. Ховд Их Сургууль, Завхан аймгийн ХБК, Архангай аймгийн багшийн сургууль болон Дорнод Дээд сургуульд тулгуурлан төв, хангайн бүс, баруун, зүүн бүсэд соёлын биет бус өвийн сургалтын төвийг байгуулна. 4.1.4. Соёлын биет бус өвийн олон улсын үндэсний шинжээчдийг гадаад дотоодод сургаж, бэлтгэнэ. 4.1.5. Соёлын биет бус өвийг бүтээгч-урлаачид, өвлөн уламжлагчид, холбогдох авьяастан, урчууд, сэргээн засварлагч, инженер, мэргэжилтэн, албаны хүмүүсийг хамарсан “Өв соёлын өвлөн уламжлагчдын чуулга уулзалт” –ыг улсын хэмжээнд 3 жил тутам, бүсийн хэмжээнд 2 жил тутам зохион байгуулна. 4.1.6. Соёлын биет бус өвийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн холбоодод зориулсан сургалт семинарыг зохион байгуулж, мэдээ мэдээллээр хангах, боловсон хүчнийг чадавхижуулах зэргээр дэмжлэг үзүүлэх ажлыг 2 жил тутам зохион байгуулна.	Соёлын биет бус өвийн асуудал хариуцсан алан хаагчдын тоо хэмжээ	БСШУСЯ	СУГ, СӨҮТ	2019-2020
49		4.1.2. Соёлын биет бус өвийн чиглэлээр мэргэшүүлэх сургалтын хөтөлбөр боловсруулан, төв, орон нутгийн соёлын биет бус өвийн бүртгэл мэдээллийн санч, СББӨ хариуцсан мэргэжилтнүүдийг чадавхижуулах бүсийн сургалтыг үе шаттай тогтмол зохион байгуулна.	Зохион байгуулагдсан сургалт, түүнд хамрагдагчдын тоо	СУГ, СӨҮТ	2021, 2023	
50		4.1.3. Ховд Их Сургууль, Завхан аймгийн ХБК, Архангай аймгийн багшийн сургууль болон Дорнод Дээд сургуульд тулгуурлан төв, хангайн бүс, баруун, зүүн бүсэд соёлын биет бус өвийн сургалтын төвийг байгуулна.	Шинээр байгуулагдсан сургалтын төв, түүнд суралцагчдын тоо	БСШУСЯ	2021-2023	
51		4.1.4. Соёлын биет бус өвийн олон улсын үндэсний шинжээчдийг гадаад дотоодод сургаж, бэлтгэнэ.	Сургалт зохион байгуулагдсан байдал, түүнд хамрагдагчдын тоо	БСШУСЯ	2019-2022	
52		4.1.5. Соёлын биет бус өвийг бүтээгч-урлаачид, өвлөн уламжлагчид, холбогдох авьяастан, урчууд, сэргээн засварлагч, инженер, мэргэжилтэн, албаны хүмүүсийг хамарсан “Өв соёлын өвлөн уламжлагчдын чуулга уулзалт” –ыг улсын хэмжээнд 3 жил тутам, бүсийн хэмжээнд 2 жил тутам зохион байгуулна.	Сургалт зохион байгуулагдсан байдал, түүнд хамрагдагчдын тоо	БСШУСЯ	2021, 2023	
53		4.1.6. Соёлын биет бус өвийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн холбоодод зориулсан сургалт семинарыг зохион байгуулж, мэдээ мэдээллээр хангах, боловсон хүчнийг чадавхижуулах зэргээр дэмжлэг үзүүлэх ажлыг 2 жил тутам зохион байгуулна.	Сургалт зохион байгуулагдсан байдал, түүнд хамрагдагчдын тоо	БСШУСЯ	2020, 2022, 2024, 2026	

54	4.2. соёлын биет бус өвийн өвлөн уламжлагчдын нийгмийн үнэлэмжийг дээшлүүлж, шавь сургалтад мэргэжил арга зүйн болон санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэн, урамшууллын тогтолцоог сайжруулж, олон нийтэд таниулан алдаршуулна.	4.2.1. Жил бүр Соёлын биет бус өвийг үндэсний болон дэлхийн хэмжээнд сурталчлан алдаршуулах, түгээн дэлгэрүүлэхэд онцгой хувь нэмэр оруулсан 1 өвлөн уламжлагчийг холбогдох журмын дагуу шалгаруулж, мөнгөн урамшуулал олгож, олон нийтэд сурталчлан алдаршуулна.	Шилдэг өв тээгчийг шалгаруулсан байдал, олгосон мөнгөн шагнал	БСШУЯ СӨҮТ	СУГ, СӨҮТ	2019-2023
55		4.2.2. СББӨ-ийн шилдэг "Шавь сургалт"-ыг шалгаруулан, алдаршуулан шагнаж, урамшуулна.	Шилдэг шавь сургалтыг шалгаруулсан байдал, олгосон мөнгөн шагнал	БСШУЯ СӨҮТ	СУГ, СӨҮТ	2019-2023
56		4.2.3. Өвлөн уламжлагчдын үндэсний жагсаалтыг холбогдох журмын дагуу шинэчлэн батлуулж, үндэсний жагсаалтад бүртгэгдсэн өвлөн уламжлагчдийг олон нийтэд таниулах хүндэтгэлийн арга хэмжээг жагсаалт шинэчлэгдсэн тухай бүрт зохион байгуулж, сурталчилна.	Жагсаалтыг шинэчилсэн байдал, шинээр нэмэгдсэн өвлөн уламжлагчдын тоо	БСШУЯ СӨҮТ	СУГ, СӨҮТ	2019-2023
57		4.2.3. Соёлын биет бус өвийг хөхиүлэн дэмжигч шилдэг "Аж ахуйн нэгж"-ийг шалгаруулж, урамшуулна.	Шилдэг аж ахуйн нэгжийг шалгаруулсан байдал, олгосон мөнгөн шагнал	БСШУЯ СӨҮТ	СУГ, СӨҮТ	2019-2023
58		4.2.4. Соёлын биет бус өвийг хадгалан хамгаалагч, хөхиүлэн дэмжигч "Шилдэг ТББ" -ийг шалгаруулж, урамшуулна.	Шилдэг ТББ-ийг шалгаруулсан байдал, олгосон мөнгөн шагнал	БСШУЯ СӨҮТ	СУГ, СӨҮТ	2019-2023
59		4.2.5. Соёлын биет бус өвийг хадгалан хамгаалах орон нутгийн "Шилдэг туршлага"-ийг шалгаруулж, сурталчлан, түгээн дэлгэрүүлнэ. /цом, өргөмжлөл, мөнгөн шагнал/.	Шилдэг туршлагыг шалгаруулсан байдал, олгосон мөнгөн шагнал	БСШУЯ СӨҮТ	СУГ, СӨҮТ	2019-2023